

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ НА ИНТЕРНОМ ПРОЈЕКТУ ЗА ПЕРИОД МАРТ–МАЈ 2022. ГОДИНЕ

Назив пројекта	<i>Ангажованом социологијом ка здравом друштву</i>
Број пројекта	
Назив орг. јединице	Филозофски факултет у Нишу
Руководилац пројекта	Проф. др Драган Тодоровић
Секретар пројекта	Доц. др Нина Павловић
Списак пројектних активности	
<ul style="list-style-type: none"> - Креирање и регистровање програма стручног усавршавања средњошколских професора социологије; - Промотивне активности за повећање видљивости Департмана за социологију; - Организација регионалног такмичења средњошколаца из социологије у 2022. години; - Прикупљање података о раду Огранка ССД у Нишу; - Анализа активности Америчког социолошког удружења у циљу повећања запосливости социолога; - Организација радионице и летње школе о моделима превазилажења друштвених сукоба; - Припреми предлога пројекта Департамана за социологију у оквиру Програма „Идентитети“ Фонда за науку Републике Србије - Објављивање научних радова у вези са темом пројекта. 	
Објављени резултати и планирано објављивање резултата до краја године	
<p>- Објављено је или се чека на публикавање неколико научних и стручних радова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Марковић Крстић, С., Милошевић Радловић, Л. (2022). Социодемографске импликације опадања наталитета и миграторних кретања у југоисточној Србији. У: <i>Узроци мобилности људског/образовног капитала и последице по садашњи и будући развој југоисточне Србије</i> (ур. Љубиша Митровић). Ниш: САНУ – Огранак у Нишу, Центар за социолошка истраживања, Филозофски факултет Универзитета у Нишу, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу (у штампи); 2. Milošević Radulović, L., Cekić, M. (2022). The elderly during the Covid-19 pandemic: between solidarity and discrimination. In: <i>Facta Universitatis. Series Philosophy, Sociology, Psychology and History 2</i> (у штампи); 3. Драгољуб Б. Ђорђевић и Драган Тодоровић (2022). „Успешни роми о ромским уметницима и њиховом доприносу култури“. У <i>Допринос Рома култури народа у Србији</i>. Београд: САНУ (у штампи). 4. Драган Тодоровић (2022). „Ромски романескни првенац (Допринос српској ромологији)“. У <i>Допринос Рома култури народа у Србији</i>. Београд: САНУ (у штампи). 5. Александра Николајевић и Гордана Стојић (2022). <i>Образовање за струку: деловање професионалог удружења</i> (стручни рад о активностима Америчког социолошког удружења); 6. Гордана Стојић (2022). <i>Препоруке за унапређење рада Огранка Српског социолошког друштва у Нишу</i> (стручни рад). 	

Остварени циљеви

- Припремљен програма стручног усавршавања средњошколских професора социологије „КАКО ПРЕДАВАТИ СОЦИОЛОГИЈУ НА ЗАНИМЉИВ И САВРЕМЕН НАЧИН 2“ и кандидован код Завода за унапређење васпитања и образовања;
- Постављене објаве на страницама друштвених мрежа којима се популаришу активности Департмана, нови чланци на блогу, нове мреже контаката са представницима средњих школа, послодавцима и другим локалним, регионалним и интернационалним установама и институцијама у правцу проширивања могућности запошљавања и развоја каријере, увећан број представника алумни удружења;
- Организован је пријем за наставницу социологије из нишке гимназије „9. мај“ чији су ученици учествовали на регионалном такмичењу средњошколаца из социологије у 2022. години под називом „ГРУПНИ ИДЕНТИТЕТИ МЛАДИХ“. Ученица из ове нишке гимназије освојила је треће место на истом овом такмичењу на републичком нивоу.
- Реализовано регионално такмичење средњошколаца из социологије у 2022. години под називом „ГРУПНИ ИДЕНТИТЕТИ МЛАДИХ“ у сарадњи са Српским социолошким друштвом. Након уживо срповедене такмичарске презентације приспелих радова, изабрана су три најуспешнија представника који су учествовали на републичком такмичењу. Ове године постигнути су до сада најбољи резултати: освојено је прво место и треће место.
- У оквиру активности професионалног удружења социолога, прикупљени су подаци о раду Огранка ССД у Нишу и активностима које је спроводио осамдесетих година прошлог века и сачињене препоруке за унапређење рада Огранка: израда Правилника о раду Огранка (којим би била регулисана његова организација, чланство, активности и финансирање, као и избор извршних органа); активније учешће у предлагању нових активности националног удружења социолога; информисање чланова о новостима релевантним за социологе у виду електронског билтена (кратки информативни прикази нових подручја проучавања, студија и истраживања омогућили би социолозима ван академије да буду упознати са достигнућима у социологији и пружи им информације потребне за професионални рад); интензивирање представљања књига и трибина о друштвено значајним проблемима и темама које би се дистрибуирале изван Филозофског факултета (у смислу да учесници и публика не буду само студенти и наставници Филозофског факултета већ да се кроз мејлинг листу и медије позив упути свим члановима Огранка и широј јавности, али такође и кроз одржавање догађаја на другим факултетима, Универзитету, СКЦ-у); организовање стручног скупа социолога (округлог стола, конференције, семинара, радионице) који би омогућавао размену искустава стручњака запослених у одређеним делатностима, али и размену мишљења између академских социолога и социолога који раде у јавним службама и привреди; организовање студентске конференције која би се тематски односила на нека значајна, за младе занимљива питања и која би била отворена за студенте свих факултета на којима се слуша социологија као предмет; праћење и анализа запошљавања социолога (на основу базе чланова и мреже контаката са свршеним социолозима могуће је, без много трошкова, радити анализе о томе колико дуго социолози траже посао и на која радна места се запошљавају); интензивнија сарадња са организацијама које запошљавају социологе, локалном самоуправом, културним и образовним установама и медијима; укључивање наставника са других факултета и струковних школа, социолога изван високог школства, као и свршених студената у активности Огранка; израда

стратегије (кампање) која би јасно предочила социолозима које су „користи“ за њих од чланства и како рад Огранка унапређује професију социолога.

- Извршена анализа активности Америчког социолошког удружења у сврху упознавања са dobrим примерима из праксе који могу да побољшају запосливост социолога у Србији. Анализирано је неколико емпиријских истраживања које је обавила АСА на узорку свршених студената социологије, као и из њиховог садржаја назначених препорука за унапређење професионалног образовања социолога у циљу оспособљавања студената да траже и нађу задовољавајући посао. Формулисан је већи број практичних сугестија (опремање библиотека литературом намењеном да помогне социолозима у тражењу посла; увођење награда за нпр. „најбољи есеј“, „најбољи истраживачки рад“ и слично; сарадња са центрима за каријеру универзитета; алумни панели или саветодавни одбори за процену исхода наставе; развијање вештина релевантних за интервју за посао, вежбање израде упитника или вежбање анализе садржаја; организација курикулум на начин да подстиче развој тзв. „меких“ вештина; ваннаставне активности као што су рад у заједници, пракса, стажирање, волонтирање, затим социолошки клубови студената пружају могућности за развој односа, неформално учење и обављање различитих задатака; увођење додатних курсева из примењене и јавне социологије; увођење блокова изборних предмета и курсева за обуку за тражење посла и развој каријере социолога).

- Организована радионица и извршене припреме за реализацију летње школе о моделима превазилажења друштвених сукоба. 1. Студенти и студенткиње четири департмана Филозофског факултета су 14, 16. и 17. марта, похађали тродневну радионицу у оквиру пројекта *Промовисање толеранције и решавање конфликта: настава и пракса* (партнерство Филозофског факултета УНИ и Универзитета Џорџ Мејсон). Радионицу су одржали чланови Групе за децу и младе Индиго, Садик Саитовић, Никола Павловић, Саљије Велији, Тамара Симоновић и Петар Тодоровић. Првог дана радионице се дискутовало на тему историје ромске популације у Европи и Србији, као и главним потешкоћама које карактеришу њихов актуелни друштвени положај. Другог дана су обухваћена питања везана за статус избеглица, улогу Србије у решавању избегличке кризе, као и о конкретним проблемима са којима се суочавају избеглице и коју подршку им пружају чланови Индиго. Током последњег дана радионице, студенти и студенткиње су имали прилику да се упознају са моделима рада Индиго са маргиналним друштвеним групама, резултатима и ограничењима, и да на крају, формирају групе и конципирају програм волонтерског рада са конкретном циљном групом и отпочну планирање реализације предложених активности; 2. Обављене су консултације са колегама са Универзитета Џорџ Мејсон и одређени датуми одражавања летње школе. Летња школа ће се одржати у периоду од 7. до 12. јула у просторијама Филозофског факултета. Број студената и студенткиња који ће добити шансу да буде полазници летње школе је 40, од тога 10 са Департмана за социологију. Дефинисана и тема Летње школе: квалитативне методе у истраживању узрока друштвених сукоба, као и квалитативних модела за њихово превазилажење. Обављене су консултације унутар тима Филозофског факултета, као и са тимом са Џорџ Мејсон Универзитета и одређене су конкретне теме радионица и предавања, заједничких пројеката студената оба факултета, затим консултација пројектног тима и осталих активности које ће се реализовати кроз летњу школу.

- Припремљен предлога пројекта Департамана за социологију у оквиру Програма „Идентитети“ Фонда за науку Републике Србије намењен развоју научних истраживања из области друштвено-хуманистичких наука. Истраживачки тим сачињен од чланова Департамана за социологију пријавио је Фонду за науку Републике Србије пројекат „Identification with a Stigmatized Region and its Effects:

the Case of Southern Serbia / Идентификација са стигматизованим регионом и њени ефекти: случај Југа Србије“. Циљ пројекта је да покаже да симболичка изградња Југа Србије као стигматизованог региона може имати реалне последице на животне шансе његових становника, као и на регионални развој у целини. Пројекат ће дати одговоре на следећа питања: На који начин је Југ Србије симболички конструисан у јавном дискурсу? Да ли становници Југа Србије развијају другачији ниво и специфичне профиле регионалног идентитета (у поређењу са становницима других региона), као одговор на негативну симболичку регионалну заступљеност? Који су ефекти идентификације са стигматизованим регионом на перцепцију животних шанси и образаца понашања и на који начин они могу утицати на регионални развој? Одговор на ова питања захтева комплексан истраживачки дизајн који дозвољава да однос између два макросоциолошка феномена (симболичка регионална заступљеност и регионални развој) буде посредован варијаблама дефинисаним на микросоциолошком нивоу анализе (регионална идентификација и њени ефекти мерени на индивидуалном нивоу). Симболичко представљање региона проучаваће се квалитативном методологијом. Резултати квалитативне анализе користиће се за квантитативно одређивање нивоа, карактеристика и ефеката регионалне идентификације на индивидуалном нивоу. Утврђени обрасци понашања појединца биће упоређени са идеално-типским бихејвиоралним претпоставкама регионалног развоја. Узорак истраживања обухватиће студенте који похађају универзитете у четири региона (Универзитет у Нишу, Универзитет у Новом Саду, Универзитет у Крагујевцу и Универзитете у Новом Пазару). Као резултат, очекује се откривање да обрасци понашања развијени у виду одговора на негативну регионалну заступљеност смањују људске ресурсе за регионални развој. Научни утицај пројекта биће препознат у успостављању референтног оквира за будућа научна истраживања у овој области. Шири друштвени утицај ће се постићи креирањем препорука (*Regional policy guidebook*) које доносиоци одлука могу користити у конципирању регионалних политика усмерених на измену неповољних регионална представљања и превазилажење регионалних развојних диспаритета.

Потешкоће у раду

-

Списак извршилаца

Емеритус проф. др Љубиша Митровић	
Проф. др Наталија Јовановић	
Проф. др Бранислав Стевановић	
Проф. др Данијела Гавриловић	
Проф. др Јасмина Петровић	
Проф. др Горана Ђорић	
Проф. др Драган Тодоровић	
Проф. др Сузана Марковић Крстић	
Проф. др Лела Милошевић Радуловић	
Доц. др Гордана Стојић	
Доц. др Јелена Петковић	
Доц. др Милош Јовановић	
Доц. др Јелена Божиловић	
Доц. др Немања Крстић	

Ма Нина Павловић, асистент	
Ма Александра Николајевић, асистент	
Ма Ненад Станојевић, истраживач	
Остале напомене	
-	
Датум	13. 6. 2022.
Потпис руководиоца пројекта (у случају да је руководиоца више, довољан је потпис једног)	